

Amb relació al l'ANUNCI del tràmit d'audiència i informació pública (DOGV de 23.12.2024) del projecte d'ordre de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació per la qual es convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs acadèmic 2025-2026, de conformitat amb el que estableix la disposició transitòria segona de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa.

SE SOL·LICITA

A la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació, la **retirada** del «projecte d'orde de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació, per la qual es convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs acadèmic 2025-2026, de conformitat amb el que estableix la disposició transitòria segona de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa».

CONSIDEREM

El projecte d'orde de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació per la qual es convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs acadèmic 2025-2026 és inconstitucional perquè desenvolupa el Programa de Llengües Vehiculars (PLV) contrari als articles 84.9 i 121 de la Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig, d'Educació (LOE).

En concret, l'ordre de consulta exposat implica desenvolupar la Llei 1/2024 en l'article 3.5 articles que implica:

- 1) Incentivar el procés d'admissió de forma prèvia a conèixer per una part de l'alumnat que no participa a la consulta el PLV i, per tant, el Projecte Educatiu de Centre

En la Llei 1/2024 l'article 3, apartat 5, defineix el programa de llengües vehiculars (PLV):

Programa de llengües vehiculars: concreció de la proporció de llengües vehiculars realitzada en un centre docent per a un determinat curs escolar, que ha d'incorporar-se en la programació general anual. El programa de llengües vehiculars haurà de respectar, en tot cas, el marc del que es disposa en la present llei i les disposicions que la desenvolupen. En els centres públics, els consells escolars tindran la competència per a aprovar el programa de llengües vehiculars, després d'haver escoltat el claustre. En els centres privats, la persona física o jurídica que exercisca la titularitat tindrà la competència per a la seua aprovació, després d'escoltar el consell escolar.

Aquest precepte és contrari als articles 84.9 i 121, apartats 1 i 2 bis, de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE), que d'acord amb la seua Disposició Final Cinquena constitueixen normativa bàsica estatal.

Article 84.9

La matriculació d'un alumne en un centre públic o privat concertat suposarà respectar el seu projecte educatiu [...].

Article 121.1

El projecte educatiu del centre arreglarà els valors, els fins i les prioritats d'actuació, incorporarà la concreció dels currículums establits per l'Administració educativa [...].

Article 121.2 bis

Els centres adoptaran les mesures necessàries per a compensar les mancances que pogueren existir en la competència en comunicació lingüística, en llengua castellana i si és el cas en les llengües cooficials, prenent com a referència l'anàlisi realitzada prèviament i incloent aquesta anàlisi i aquestes mesures en el seu projecte educatiu.

La Llei 1/2024 posa de manifest que el PLV forma part de la Programació General Anual (PGA) i, per això, hauria d'aprovar-se amb aquesta a principi de curs. Obvia, no obstant això, que el PLV forma part necessària del Projecte Educatiu de Centre (PAC), que ha d'aprovar-se amb anterioritat a l'inici del procediment d'admissió de l'alumnat perquè les famílies puguin triar el centre educatiu en el qual escolaritzaran els seus fills disposant de tota la informació necessària sobre el tipus d'educació que propugna el centre i l'ús de les llengües que tindrà aquest. En tal sentit, només després del procediment establert per l'ordenament jurídic, el PAC, que ha d'incloure el PLV, s'incorpora a la PGA a l'inici del curs.

La LOE determina en l'article 121 que el PAC ha d'incloure la concreció dels currículums i les mesures necessàries a adoptar per a compensar les mancances en la competència lingüística de les llengües cooficials. El Reial decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims d'Educació Primària (que constitueix normativa bàsica estatal exceptuant l'annex III), estableix igualment en els articles 11 i 21 que els

centres han d'incloure en el projecte educatiu la concreció del currículum, així com totes les mesures necessàries relacionades amb l'organització dels ensenyaments que garantisquen l'assoliment, per part de l'alumnat, dels objectius d'Educació Primària.

L'article 9 d'aquest Reial decret estableix que són competències clau del currículum, entre altres, la de comunicació lingüística i la plurilingüe.

Per això, el PLV és el document en el qual es planifica, desenvolupa, coordina i avalua la integració de les llengües en la concreció del currículum per a aconseguir els objectius competencials de comunicació lingüística i plurilingüe. Ha de formar part del PAC i ha d'aprovar-se amb aquest d'acord amb l'article 121 que hem transcrit.

La Llei 1/2024 reconeix implícitament que el PLV forma part del projecte educatiu quan en la disposició addicional 7, apartat 1, estableix que el PLV substitueix al PEPLI, que, segons l'article 5 de la Llei 4/2018 (que ara es deroga), era l'instrument en el qual es concretava la proporció de llengües vehiculars en cadascuna de les llengües oficials i en llengua estrangera. El PEPLI formava part, tal com s'establia en l'article 13 de la Llei 4/2018, del projecte lingüístic de centre.

Així, necessàriament el PLV ha d'aprovar-se amb el PAC de manera prèvia a l'admissió d'alumnes. Per això, si, tal com s'arregla en l'article 3.5 de la Llei 1/2024, s'aprova exclusivament amb la PGA, s'estaran vulnerant els articles esmentats que constitueixen normativa bàsica estatal i, per tant, les competències de l'Estat. L'orde de consulta motiu d'audiència evidencia que almenys una part important de l'alumnat desconixerà el PLV de forma prèvia al procés d'admissió.

Fent ús de les competències autonòmiques, una norma pròpia podria incloure tràmits específics en l'aprovació del PLV, però la norma bàsica li impedeix que pugui sotraure'l del seu caràcter de part integrant del Projecte Educatiu amb la finalitat de privar als òrgans de participació dels centres de les

competències que els atribueix la LOE i de negar a les famílies el seu dret a la informació sobre el PLV abans de triar un centre en què escolaritzar els seus fills i filles. L'orde en audiència pública implica que milers de famílies es trobaran en esta situació.

La PGA té una duració limitada a un curs escolar i, per això, s'aprova a l'inici d'aquest. No obstant això, el projecte educatiu, pel seu contingut, ha d'anar més enllà de l'estricta curs escolar, com també ha de fer-ho el PLV perquè ha d'establir el tractament de les llengües per a tot el centre i en totes les etapes. Per això, si la regulació de l'article 3.5 de la Llei 1/2024 imposa la necessitat de realitzar una consulta anual als pares sobre la llengua base de l'ensenyament, que obliga a revisar cada curs el PLV, es veuran vulnerades les exigències dels articles 84.9 i 121 de la LOE.

De manera subsidiària haurà de valorar-se que la simple atribució al claustre a ser escoltat, del mateix article 3.5 de la Llei 1/2024, vulneraria el que disposa l'article 129 de la LOE (legislació bàsica estatal DF 5a. LOE) que atribueix com a competència del claustre la facultat de formular al consell escolar propostes per a l'elaboració dels projectes del centre i de la PGA, així com la d'aprovar i avaluar la concreció del currículum i tots els aspectes educatius dels projectes i de la PGA.

- 2) No s'han considerat situacions que podrien distorsionar els resultats en el procés d'assignació d'unitats en una llengua base
  - a. Per exemple, els i les alumnes que canvien de centre influiran en decisions que no els afectaran directament, la qual cosa distorsiona el procés
  - b. No s'ha considerat adequadament la situació de l'alumnat repetidor, ni la situació de l'alumnat dels col·legis rurals agrupats ni la dels centres educatius que compten amb agrupacions multinivell

- c. No hi ha un quòrum mínim de participació en la consulta perquè siga vàlida. El nombre d'unitats en cada llengua base es determinarà independentment del nivell de participació de les famílies i a partir dels percentatges establerts en l'annex 1 de la llei 1/2024
- d. Les famílies de l'alumnat de sisè de primària dels centres públics votaran tot i que no hauran manifestat en quin institut continuaran els estudis els seus fills

En resum, el mecanisme descrit impedeix que les famílies tinguen de manera prèvia la necessària informació per a triar el centre de la seua preferència. És possible que en el centre pel qual opten no se'ls proporcione l'educació en la llengua base de la seua preferència. I quan se'ls comuniqui aquesta decisió, ja no seran a temps de dirigir una sol·licitud d'admissió a un altre centre, perquè haurà finalitzat el termini per a fer-ho.

Almenys en una part important de l'alumnat al qual la consulta delega la participació en el procés d'admissió esta pot ser una situació a tenir en compte

En suma, el sistema de determinació de la llengua base, articulada en el procediment d'admissió en part mitjançant les sol·licituds presentades, no sols no es correspon amb cap llibertat d'elecció de llengua, sinó que també genera incertesa quant a la llengua base que s'aplicarà en les famílies, ja que aquestes desconeixen quina serà la llengua base per la qual es regirà l'educació dels seus fills, perquè la seua determinació estarà condicionada per la decisió que prenguen altres famílies. I, sobretot, limita la llibertat d'elecció dels qui opten per la llengua més feble, perquè no és difícil pronosticar que la preferència pel valencià com a llengua base serà l'opció que més dificultats tinga de prosperar en la pràctica. Aquest fet també es pot traslladar a una part de l'alumnat que participa a la consulta sense saber quin serà el seu centre de destí com ara el de sisè de primària.

Per tot, cal concloure que la pretesa llibertat d'elecció és un frau legal i la seua articulació mitjançant el procediment d'elecció de la llengua base atempta contra els principis constitucionals, i elementals en un Estat de Dret, com són els de seguretat jurídica i interdicció de l'arbitrarietat, que són proclamats en el títol preliminar, article 9, de la Constitució Espanyola.

EN VISTA DEL QUE S'HA EXPOSAT INSTE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ A:

Retirar el projecte d'ordre per la qual es regula i convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs 2025-2026